

чинником при цьому виступає налагодження дієвого механізму від зародження ідеї до її втілення, який вимагає прояву ініціативності на стику науково-пошукової діяльності та підприємництва.

Для успішної побудови ланцюга "ідея – розробка – виробництво – ринок" у процесі інноваційної діяльності важливо:

- забезпечити сприйнятливості суб'єктів до інновацій та інвестицій;
- "вивести" потенційних інвесторів на дійсно конкурентоспроможний інноваційний проект.

Інноваційний процес повинен стати об'єктом планування та управління. Кожна інновація повинна у кінцевому результаті досягнути певного технічного, економічного чи соціального ефекту. При цьому важливо інтегрувати всі складові інноваційного механізму в єдину систему, здатну не лише поглинати ресурси, але і видавати кінцевий конкурентоспроможний продукт.

Література

1. А.Г. Кусраев. Интеллект народа и образ жизни/ Internet www.linkexchange.ru/cgi-bin/- 1999.
2. Понятия и принципы инновационной деятельности// Вопросы развития Крыма. Приложение/ Выпуск 12. Материалы научно-практической конференции "Инновационный путь развития государств с переходной экономикой". – Симферополь. – 1999.
3. Дракер П. Управление, нацеленное на результат/ Пер. с англ. – М.: Технологическая школа бизнеса. – 1993. – 192 с.
4. Формирование списка задач, решаемых менеджером инновационного предприятия/ Ивановский региональный центр информатизации высшей школы/ Internet <http://mibif.indi.ru/proftest/innmcng/2/part4.htm>. – 2000.

УДК 684.0108.091

Аспір. А.В. Шлапак – УкрДЛТУ

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА В ЛІСАХ І РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОНАХ

Подана екологічна та економічна характеристика факторам, які формують стійкі екосистеми, та факторам, які їх руйнують. Висвітлено формування нового напрямку в озелененні та намічені основні задачі і перспектива розвитку.

Post-graduate A.V. Shlapak – USUFWT

Ecological-cost efficiency laying out of parks in the forest and recreational zone

In the article there is the ecological and economic characteristic factors which organize stable ecological systems and factors which destroy theirs. Formation of the new direction in garden planting new goals and development perspectives are proposed.

Ліс – національне багатство країни. Саме йому приділяють велику увагу при створенні навколо міст і великих промислових центрів зелених масивів, рекреаційних зон. Ліси зелених зон покращують санітарно-гігієнічні умови міст, є місцями відпочинку населення. У містах створюють парки, ботанічні сади, рекреаційні зони, сквери, озеленяють вулиці та житло.

Рівень зеленого будівництва у населених пунктах залежить від кількості деревних, кушових та ґрунтопокривних рослин. Вони створюють елемент географічного ландшафту, впливають одне на одне, на зайнятий ними простір, на навколишню територію і прилеглі шари атмосфери. Так, коли навколо міста чи селища

немає лісів, вітри, не зустрічаючи на своєму шляху ніяких перешкод, несуть у населені пункти хмари пилу, міріади мікробів і бактерій. Якщо вітер на шляху до населеного пункту проходить через ліс, повітря зволожується і очищається від пилу та мікробів. Саме зелену рослинність, як фактор очищення повітря, не замінять ніякі фільтри і пило-газоуловлювачі.

З екологічних показників, які у найближчому майбутньому домінуватимуть під час визначення якісного стану навколишнього середовища в Україні, найважливішим є і буде лісистість, а також біологічна різноманітність рослин.

Серед антропогенних чинників, що погіршують стан навколишнього середовища загалом, і лісових екосистем зокрема, є рубання лісу, рекреаційні навантаження на ліс, вплив сільськогосподарського виробництва, організаційно-територіально-ландшафтні зміни, внесення мінеральних добрив і застосування пестицидів, монокультурні посіви й посадки у сільському і лісовому господарствах, забруднення атмосфери різними шкідливими домішками та радіаційне забруднення.

Значення лісу як товару та масивів, які прилягають до великих міст і промислових центрів і виконують роль фільтрів для очищення атмосфери від шкідливих промислових викидів, для України – неоціненне. Адже тільки за останні 1000 років [1] лісистість України зменшилась з 45–50 до 15,6 %.

Не можна зменшувати роль лісу та рекреаційних насаджень міст і сіл в економіці різних галузей та оздоровленні населення. Це, насамперед, сировинна база для заготівлі деревини, якої сучасне суспільство потребує не менше, ніж раніше, до поширення металів і пластмас.

Фінансування комплексу заходів зеленого будівництва повинно здійснюватися за кошти державного бюджету, обласних та місцевих бюджетів, фондів охорони навколишнього природного середовища у складі бюджетів цих рівнів, а також із залученням інших джерел.

Основним джерелом утворення цих коштів є збори за спеціальне використання природних ресурсів та за забруднення довкілля. Так, наприклад, по Україні тільки у 1997 р. екологічні платежі, фактично сплачені підприємствами, організаціями, установами за забруднення довкілля, становили у сумі 58,1 млн. грн., що становить лише 31,5 % виплати пред'явлень екологічних платежів у звітному періоді [2]. Отже, існують потенціальні можливості щодо забезпечення щорічних надходжень коштів екологічних фондів. При цьому їх обсяг значно перевищуватиме фактичні витрати екологічного розділу державного бюджету.

Підвищення лісистості території України і, особливо, південних областей, може здійснюватися Програмою формування національної екомережі України на 2000–2015 рр. Де формування елементів національної екологічної мережі місцевого значення здійснюється за рахунок коштів відповідних розділів місцевих бюджетів та місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища. Державною Програмою передбачено обсяги фінансування на її реалізацію на досягнутому рівні, що відповідає економічним можливостям держави щодо формування національної екологічної мережі.

На підставі вивчення стану озеленення міст і сіл, аналізу застосовуваних господарських заходів, впливу техногенного забруднення можна зробити такі висновки.

1. Лісові масиви та рослинність населених пунктів послаблюють наслідки пилових бур, регулюють водний режим річок, захищаючи їх від обміління, спри-

яють підвищенню урожайності сільськогосподарських культур, дають технічну і лікарську сировину, харчові продукти, є місцем поселення й розмноження мисливської фауни і базою для бджільництва.

2. Лісові масиви зеленої зони населених пунктів відзначаються високою естетичною привабливістю і позитивно впливають на стан людей, підвищуючи їх працездатність і життєдіяльність.

3. Розширення асортименту деревних, кущових та квіткових рослин створює своєрідний мікроклімат та естетичну привабливість насаджень.

4. Благоустрій зелених зон потребує значних капіталовкладень і, передусім, на будівництво дорожно-алеїної системи, рекреаційних пунктів, зон відпочинку та дозвілля, місць стоянки транспортних засобів та інше.

5. Екологічно-економічна ефективність зеленого будівництва безпосередньо залежить від лісистості та біологічного різноманіття деревних, кущових та ґрунтопокривних рослин. Адже це пов'язано, у першу чергу, з виконаними зеленими насадженнями санітарно-гігієнічних функцій по профілактиці захворювань, лікуванню і розвитку культурного та освітнього рівнів населення. Повне руйнування багатовікової саморегулюючої лісової екосистеми спричиняє і негативно впливає на навколишнє середовище – вирубування лісу, дедалі зростаючі рекреаційні навантаження, сільськогосподарське виробництво, спорудження водоймищ, зрошувальних систем, використання мінеральних добрив, гербіцидів і пестицидів, монокультури, забруднення атмосфери, води і ґрунту шкідливими речовинами й радіаційне випромінювання.

Література

1. Генсирук С.А., Шевченко С.В., Бондарь В.С. и др. Комплексное лесохозяйственное районирование Украины и Молдавии. – К.: Наук. думка, 1981. – 360 с.
2. Шеляг-Сосонко Ю.Р. Розбудова екомережі України. – К.: НАН України, 1999. – 127 с.

УДК 638.8+65.11.44

Доц. С.С. Дикий – УкрДІТУ

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОКАЗНИКІВ ВНУТРІШНЬОВИРОБНИЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЛІСОЗАГОТІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Висвітлюється потреба організації обліку затрат за місцем їх виникнення з метою вдосконалення аналітичності та оперативності обліку затрат на виробництво і організації належного управління собівартістю продукції.

S.S. Dykij – USUFWT

Vervollkommen der Berechnung von Kennziffern der innerbetrieblichen Unterabteilungen des Holzaufbereitungsbetriebes

Es wird den Bedarf an Organisation der Berechnung des Kostenaufwandes am Ort seiner Entstehung mit dem Ziel der Vervollkommenheit analytischen und operativer Berechnung des Aufwandes je Erzeugniseinheit und Organisation entsprechender Führung des Herstellungspreises erläutert.

Економічні процеси та відносини внутрішньовиробничого відшкодування вартості знаходять свій вираз в економічній інформації про хід і результати діяль-

ності підрозділів підприємства. Існування та функціонування системи відшкодування вартості може здійснитися за умови повноцінного та своєчасного обліку результатів роботи госпрозрахункових підрозділів та лісозаготівельного підприємства в цілому. Правильне прогнозування і облік обсягів виробництва, продуктивності праці, заробітної платні, зниження собівартості продукції, раціональне використання виробничих фондів – умови підвищення ефективності суспільного виробництва. Особлива роль при цьому відводиться бухгалтерському обліку.

Бухгалтерський облік в держлісгоспах може бути централізованим і децентралізованим. Найбільш раціональним розподілом облікової роботи слід вважати таке, при якому в лісопунктах оформляють лише первинні документи і здають їх в бухгалтерію держлісгоспу, де ведеться централізований облік при розподілі роботи між працівниками бухгалтерії та максимальною механізацією облікових операцій. Лісопункти територіально відділені від бухгалтерії лісопідприємства, тому більшість господарських операцій, приймання, контроль та оформлення документів вони виконують самостійно. У зв'язку з цим найбільш поширений децентралізований облік.

Первинний облік в лісопунктах пов'язаний з обліком в лісгоспах і здійснюється за єдиними типовими чи спеціалізованими формами. Це свідчить про те, що в організації первинного обліку в лісозаготівельному виробництві ще не досягнуто належної уніфікації. Немає такої і у звітності лісопунктів перед бухгалтерією лісгоспу. Коло форм звітності незначне, тому що вони містять відомості тільки про витрачання заробітної платні, матеріалів і рух лісопродукції.

Основою для належного контролю і аналізу затрат на виробництво, контролю за дотриманням норм є нормативний метод, застосування елементів якого забезпечує своєчасне виявлення економії чи додаткових затрат за рахунок відхилень від встановленого технологічного процесу, систематичне виявлення відхилень фактичних витрат від встановлених норм. Елементи нормативного методу не знайшли поки що поширення при обліку затрат лісозаготівельного виробництва, тому подальше вдосконалення бухгалтерського обліку на лісозаготівельних підприємствах повинно бути спрямоване на організацію переробне (пофазно)-нормативного методу обліку затрат.

Поділ лісозаготівельного виробництва на фази за місцем виробничого процесу дає можливість відповідно прогнозувати та обліковувати затрати на виробництво круглих лісоматеріалів і дров на основі переробного методу згрупуванням їх по фазах (переробах) лісозаготівельного процесу відповідно до прийнятої технології. Таке групування необхідне для обліку затрат госпрозрахункових підрозділів, для аналізу виробничо-господарської діяльності цехів та підприємства в цілому. Відображення в системі бухгалтерського обліку госпрозрахункових затрат кожного підрозділу забезпечує правильну оцінку його роботи при будь-якій системі оціночних показників.

Однак, лісозаготівельні підприємства не ведуть аналітичного обліку затрат за фазами виробничого процесу в розрізі лісопунктів. Зведений облік виробничих затрат здійснюється по лісопідприємству в цілому, затрати між виготовленою продукцією і незавершеним виробництвом розподіляються пропорційно їх плановій собівартості. Між тим, такий метод обліку не забезпечує визначення дійсної собівартості виготовленої продукції, не сприяє вдосконаленню госпрозрахунку в лісопунктах.

Економіка, планування і управління в лісовиробничому комплексі